

UZASADNIENIE

Ubezpieczony M. M., wniósł odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 17.10.2019r., nr (...). (...).1. (...).2019. Orzeczeniem tym uchylono zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej ustaleń zawartych w punktach: symbol przyczyny niepełnosprawności – 07-S 11-I i orzeczono symbol – 11-I. Nadto, organ wskazał, że kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolami 04-O; 05-R; 10-N, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, zaś ww. zapisy nie dotyczą M. M..

Uzasadniając odwołanie zarzucał ww. orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, który polegał na uchyleniu symbolu niepełnosprawności 07-S 11-I. Podał nadto, że w dniu badania miał bardzo wysokie wartości ciśnienia.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w G. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Podniósł, że orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania orzeczniczego, zaś przy orzekaniu uwzględniono ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego oraz ocenę pracownika socjalnego. Ustalono, iż rozpoznane schorzenie tj. cukrzyca typu II, insulinoterapia w fazie powikłań narządowych - kwalifikują M. M. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny – 11-I.

Organ wskazał, że ustalono, iż M. M. nie jest całkowicie zależny od otoczenia, tzn. nie wymaga pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Podał, że jest on osobą o naruszonej sprawności organizmu, wymagającą jedynie częściowej pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych – nie spełnia przesłanek ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. ma 69 lat. Z zawodu jest rolnikiem.

Bezsporne.

Na mocy orzeczenia z dnia 16.07.2019r. (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L. ustalono wobec M. M. umiarkowany stopień niepełnosprawności, do dnia 31.07.2022r. Jako symbol przyczyny niepełnosprawności wskazano: 07-S 11-I.

Orzeczono również: konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – według potrzeb; korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

Dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 16.07.2019r.

Na mocy orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 17.10.2019r., znak: (...). (...).1. (...).2019, uchylono zaskarżone ww. orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L. w części dotyczącej ustaleń zawartych w punktach: symbol przyczyny – 07-S 11-I i orzekł symbol: 11-I.

Dowód: akta organu rentowego - orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 17.10.2019r., znak: (...). (...).1. (...).2019.

Stan układu wzrokowego M. M. jest prawidłowy, sprawny do dali i bliży w korekcji okularowej. Nie ustalono powikłań naczyniowych w obrębie układu wzrokowego.

Brak podstaw do przyznania niepełnosprawności wzrokowej M. M..

Dowód: pisemna opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu okulistyki z dnia 23.01.2020r. – k. 7 akt sprawy.

U M. M. rozpoznano:

1. Zwężenie ujścia tętniczego lewego;
2. Utrwalone migotanie przedsionków;
3. Nadciśnienie tętnicze powikłane przerostem lewej komory;
4. Stan po zawale serca (2009r.) i angioplastyce (...) z implantacją stentu;
5. Niewydolność serca – (...)/III°.

M. M. z przyczyn kardiologicznych jest całkowicie trwale niezdolny do pracy. M. M. nie wymaga stałej opieki innej osoby. **Kwalifikuje się do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. Symbol niepełnosprawności 07-S.**

Dowód: pisemna opinia z dnia 29.06.2020r. sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu kardiologii oraz chorób wewnętrznych – k. 36-36v. akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W niniejszej sprawie ubezpieczony domagał się zmiany orzeczenia wydanego przez (...) w dniu 17.10.2019r. Zarzucał ww. orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, który polegał na uchyleniu symbolu niepełnosprawności 07-S i 11 -I oraz nie ustaleniu niepełnosprawności z przyczyny o symbolu 04-O.

(...) podniósł natomiast, że orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania orzeczniczego, zaś przy orzekaniu uwzględniono ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego oraz ocenę pracownika socjalnego. Z ustaleń poczynionych przez organ rentowy wynika, że rozpoznane schorzenie tj. cukrzyca typu II, insulinoterapia w fazie powikłań narządowych - kwalifikują M. M. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny – 11-I.

Co więcej, (...) podkreślał, że ustalono, iż M. M. nie jest całkowicie zależny od otoczenia, tzn. nie wymaga pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Podał, że jest on osobą o naruszonej sprawności organizmu, wymagającą jedynie częściowej pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych – nie spełnia przesłanek ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności.

Zatem w niniejszej sprawie Sąd ocenił zasadność orzeczenia o niepełnosprawności Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Województwie (...) w G., którym to orzeczeniem – uchylono zaskarżone ww. orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L. z dnia 16.07.2019r. w części dotyczącej ustaleń zawartych w punktach: symbol przyczyny – 07-S 11-I i orzekł symbol: 11-I.

Na gruncie przedmiotowej sprawy zastosowanie znajduje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997, Nr 123, poz. 776).

W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1, 2, 3 cytowanej ustawy, ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: znaczny, umiarkowany, lekki.

Stosownie natomiast do treści art. 4 ust. 1, 2 i 3 powołanej ustawy:

- do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;

- do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;

Z kolei z § 29 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanego na podstawie art. 6c ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2003, Nr 139, poz. 1328) w zakresie standardów kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz oznaczenia symboli przyczyn niepełnosprawności wynika, że **standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności** zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące:

1. niezdolność do pracy - co oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;
2. konieczność sprawowania opieki - co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;
3. konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

§ 30 cytowanego rozporządzenia określa natomiast **standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności**, które zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

1. czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;
2. częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3.

Powyższa systematyka oznacza, że sam fakt występowania konkretnego schorzenia nie jest wystarczający do zaliczenia do konkretnego stopnia niepełnosprawności. Konieczna jest ocena nasilenia objawów i dolegliwości.

Odnosząc się do wskazanych powyżej ustawowych pojęć znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności należy zauważyć, że: ZNACZNY stopień niepełnosprawności stwierdza się, gdy zachodzi konieczność sprawowania opieki co oznacza CAŁKOWITĄ ZALEŻNOŚĆ OSOBY OD OTOCZENIA, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz

ułatwiania kontaktów ze środowiskiem, zaś UMIARKOWANY stopień niepełnosprawności stwierdza się, gdy zachodzi konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza ZALEŻNOŚĆ OSOBY OD OTOCZENIA, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

Sąd miał na uwadze, iż dla oceny, czy dana osoba zalicza się do osób niepełnosprawnych, a jeśli tak, to do którego stopnia niepełnosprawności należy ją zakwalifikować (i na jaki okres czasu), niezbędne są wiadomości specjalne z zakresu różnych specjalności medycyny, stosownie do schorzeń osoby zainteresowanej.

W celu wyjaśnienia powyższych wątpliwości, na kanwie twierdzeń artykułowanych przez M. M., Sąd na podstawie przepisu art. 278 k.p.c. przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu okulistyki oraz kardiologii.

I tak, z treści pisemnej opinii sporządzonej przez biegłego z zakresu okulistyki wynika, że stan układu wzrokowego M. M. jest prawidłowy, sprawny do dali i bliży w korekcji okularowej. Biegły zaznaczył, że nie ustalono powikłań naczyniowych w obrębie układu wzrokowego. Odpowiadając na pytania Sądu, biegły wskazał opiniując, że brak jest podstaw do przyznania niepełnosprawności wzrokowej M. M. (vide: pisemna opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu okulistyki z dnia 23.01.2020r. – k. 7 akt sprawy).

Nadto, jak wynika z treści pisemnej opinii sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu kardiologii, u M. M. rozpoznano: zwężenie ujścia tętniczego lewego; utrwalone migotanie przedsionków; nadciśnienie tętnicze powikłane przerostem lewej komory; stan po zawale serca (2009r.) i angioplastyce (...) z implantacją stentu; niewydolność serca – (...)/III°.

Odpowiadając napytania Sądu, biegły wskazał, że ubezpieczony jest całkowicie trwale niezdolny do pracy. Podał przy tym, że M. M. nie wymaga stałej opieki innej osoby. W ocenie biegłego, ubezpieczony ***kwaliifikuje się do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. Symbol niepełnosprawności 07-S*** (vide: pisemna opinia z dnia 29.06.2020r. sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu kardiologii oraz chorób wewnętrznych – k. 36-36v. akt sprawy).

Ww. opinie sądowo – lekarskie sporządzone zostały przez lekarzy specjalistów w oparciu o badanie oraz dokumentację akt sprawy – przede wszystkim dokumentację medyczną.

W ocenie Sądu, należy stwierdzić, że ww. opinie spełniają wymogi fachowości, rzetelności i są logiczne. Wnioski zawarte w opiniach zostały uzasadnione w sposób jasny i przekonujący. Ponadto, opinie zostały sporządzone przez doświadczonych lekarzy specjalistów, a zatem zawarte w nich twierdzenia są poparte specjalistyczną wiedzą na wysokim poziomie. Opinie oraz zawarte w nich wnioski są jednoznaczne i stanowcze. W tym stanie rzeczy przedmiotowe opinie przyjąć należało za podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, co do stanu zdrowia ubezpieczonego.

Zważyć też należy, że zgodnie z art. 233 § 2 k.p.c. opinia biegłych podlega ocenie sądu, ale w zakresie mocy przekonującej rozumowania biegłych i logicznej poprawności wyciągniętych wniosków. Sąd natomiast nie może wchodzić w zakres merytorycznej wiedzy biegłych. Sąd nie może nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego (biegłych), czy zamiast nich wprowadzać własne stwierdzenia. Stanowisko Sądu w tym zakresie zgodnie jest z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19.12.1990 r., sygn. akt I PR 149/90, OSP 1991, nr 11-12, poz. 300.

Co prawda, ubezpieczony w dniu 24.02.2020r. (k. 23) odnosząc się do otrzymanej opinii biegłego z zakresu okulistyki, złożył do akt sprawy pismo, w którym wskazał, że jest leczony insuliną poprzez wstrzyknięcie. Podał przy tym, że do pozostałej części opinii nie wnosi zastrzeżeń.

Wywieść zatem potrzeba, że ww. opinie sporządzone przez biegłych w niniejszej sprawie nie zostały przez strony skutecznie zakwestionowane.

Powyższe ustalenia i konstatacje poczynione przez Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie odnajdują swe potwierdzenie zarówno w dowodach z dokumentów zgromadzonych w sprawie (których wiarygodności nie kwestionowano), jak też w treści przeprowadzonych w sprawie dowodów z opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny, o czym mowa w uprzedniej części uzasadnienia.

Zważywszy na okoliczności sprawy, uznając rozpoznanie sprawy za konieczne oraz fakt nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób uczestniczących i brak możliwości przeprowadzenia rozprawy na odległość, Sąd skierował sprawę do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym. Nadto, strony zawiadomione zostały o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne na podstawie art. 15 z.zs¹ pkt 2 ustawy z dnia 14 maja 2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...) 2 (Dz.U. 785.2020). Zostały przy tym pouczone o możliwości wniesienia sprzeciwu i żądania skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie.

Na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd w punkcie pierwszym części dyspozytywnej wyroku zmienił zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej przyczyn niepełnosprawności i ustalił dodatkowy symbol niepełnosprawności ubezpieczonego M. M., tj. 07-S, natomiast w punkcie drugim części dyspozytywnej wyroku, Sąd oddalił odwołanie w pozostałej części to jest w zakresie w którym ubezpieczony wnosił o ustalenie dodatkowej przyczyny niepełnosprawności tj. 04 – 0.